

BENES JÓZSEF FESTMÉNYE

Tolnai Ottó

lustán önmagát kerülgeti a folyó
kikerüli a képet is
befalazták
 penge-kék
 szárnyukat a parti fecskék
nem érdekli őket a festmény faktúrája
egy fehér kéz
hegesztőpisztolyt nyom a vászon
maszatos arcába

 fáj
ez a fáslizott táj
nem szeretem — sőt —
azt hittem már többé nem jövök erre
— még ott az olvasóteremben kezdtem festegetni
ezt a verset

ha elálmosodsz itt a melegen
konfekciós kabátod leveted
és a tátott könyvekbe esel
 folyónkról álmodtam
 szaggatottan
sűrűn nyitogatják az ajtókat
az ablakokat minden órában
 távírószalagon szaladt
 habzott a sok papír
 csomót kötöttem ha
 elszakadt

térdig vízben zavartak
a kormos belü fűzfák
meggyszín hajukban
apró sárga madarak

és tiszavirágba fúltam
OH KUNYVEK ISTALLOJA
régén templom volt
1927-ben amikor anyukám született
azt mondják még mindig fiatal és
SZEP
senki sem tudja hogy rákot hord a lába közt
éppen abban az évben alakították
olvasóteremmé a templomot

a vitrázs mennyezet parázs angyalait
a lányokat lesem
a szirti galamb-búgású könyvliftben
versikéim küldözgetem
a lányok nem horkolnak
harmat-nyáluk csorog
a könyvekre
— jaj az én verseskönyvem
fürdети-e majd
a nyáluk —
üvegbőrük prizmai
messze beengednek

ha föl ijednek
föllobban két lábú lámpájuk
fekete gombája
aztán a Képzőművészetiben
sokáig andalogtam
Motika muránói üvegszarvasai között
megigézett az akaratos szarvú
fehér koskopolya
kék üvegszeme
igaz különben fabatkát sem ér az egész stb. —
de sürgősen hazahívatott
nagy mamám orvosa
— egy szép lánnyal utaztam
haja

éhes
feneketlen
örvény
minden hajnalban jeges vízben
mossa mellét
és úgy hívják hogy MARIA —
mert halálosan beteg értem
annyira várt újévre
hogy amikor az utolsó vonattal
sem érkeztem lehozott
a padlásról egy rozsdás kapát
és egész éjszaka kapálta
a havat de az orvosa megmondta
nem tudni ha meglát

örömében meghal-e
 vagy fölgögyul még AGRÁMBAN
 elloptam a h-möll misét és most
 egész nap ezt hallgatjuk vele
 — a lemez másik felén meg valami
 Franck-szám van
 de csak akkor hallgatom ha elalszik —
 Vitéz Júliának hívják
 1890-ben született
 én hasonlítok rá legjobban
 biztosan azért szeret ilyen borzasztóan
 meg rengeteget eszek
 összeszáradt a gyomrom mint egy dohányzacskó
 ma is a nyúl után
 tegnap fejeződött be az idény
 egy métert ugrott ahogy apukám
 nyakon lőtte
 egy nagy piros kört
 rajzolt maga körül a havon
 anyukám csak egy marék földet
 talált a gyomrában két üveg befőtten
 leengedtem és éjszaka nem bírok elaludni
mint egy gyerek úgy
dagad hasamban ez a vers
 meg hát unalmamban
 — Greene-t már kétszer is elolvastam
 ideírok egy sorát
a valóság egy üveg vitriolt tartott
és figyelmeztette
elcsúfítom az arcod
 nem is tudnák mást csinálni mint
 az ablakok rousseau-s jégvirágait
 tanulmányozni délelőtt ahogy széthajtottam
 a virágbokrokat
 egy viaszarcú kisfiút láttam
 tíz-húsz akácköröszötöt tolt
 új akácdragacson
 meggy volt a füle
 nagymamám mesélte
 hogy huszonnyolc óta amikor
 a jég összetörte a Tükörfürdőt
 nem volt ilyen istentelen hideg
 Angéla néninek akkor tört le
 a füle
 törpekakasom taraja
 mint a csőrege forró
 festék csorog a fehérre
 súrolt padlóra
 a kormos belü fűzfák
 meggyzín haját a farüh letúrta
 és szégyenlősen lefutottak

a csalánzöld partról
halálosan unalmasak az ondolált
öregasszonyok
bejött ILI a műterembe
sápadt
ma halt meg az első ember a kezében
kétszer is köröszkül ment rajta
a dühös traktor
a trágyavörös tájra akarta
maszatozni
szerelmeslevelet írok neked ILI
olyant hogy föllök

oh arcod foszforeszkáló korróziója
egy csokor tisztavirágot hozok neked
mert a kérész még életében
öngyilkos tud lenni
kiröpül a bőréből lustán
önmagát kerülgeti a folyó
visszakunorodik
és magába mar a versem

buldogg-harapás
a nyírfehér papírba

Ezt az oratóriumot Bányai János barátom-
nak ajánlom. Kanizsa, 1963. január 23-án.